

Vurdering av forslag om å innføre meldeplikt for hogst i Ås kommune

Kommunestyret vedtok i møte 08.05.2019 å utsette behandling av plan for ivaretagelse av naturmangfold i Ås kommune og å sende saken tilbake til rådmannen for vurdering av en rekke framsatte forslag. Rådmannen har bedt Landbrukssjefen vurdere forslag framsatt av Erik Wegge Bergvik (mdg): *Nytt tiltak - Utarbeide og opprette en kommunal forskrift om meldeplikt ved hogst i natur- og friluftsområder med vesentlig verdi.*

Landbrukskontoret har i prosessen søkt informasjon og råd hos Fylkesmannen i Oslo og Viken, som videre har vært i kontakt med Landbruks- og matdepartementet og Landbruksdirektoratet.

Kommunen kan, dersom det er nødvendig for å holde kontroll med at skogbruksloven blir fulgt, innføre meldeplikt for hogst med hjemmel i skogbrukslovens § 11:

«Når det er nødvendig for å holde kontroll med at lova blir fulgt, kan kommunen eller anna skogbruksstyresmakt gjere vedtak om at skogeigarar skal ha plikt til å melde inn planar om hogst og tiltak knytt til forynging og stell av skog. Denne meldeplikta kan gjelde ein eller fleire skogeigarar i heile eller delar av kommunen. ...»

Denne meldeplikten er ikke en søknadsplikt, og kommunen har ikke hjemmel i skogbruksloven til å sette særlige forutsetninger for hogst. Det er ikke anledning til å lage lokale retningslinjer for skogbehandling som er strengere enn loven. Departementet, ikke kommunen, har imidlertid etter skogbrukslovens § 13 myndighet til å fastsette forskrift og meldeplikt i skogområder av særlig miljøverdi. Forskrift om skogbehandling i Oslo og nærliggende kommuner er eksempel på slik forskrift. Den videre vurderingen her omhandler § 11.

Kommunen kan innføre meldeplikt for hogst etter skogbrukslovens § 11 *dersom det er nødvendig for å holde kontroll med at loven blir fulgt*. Follo landbrukskontor har utført Ås kommunes oppgaver etter skogbruksloven siden kommunen ble gitt en del myndighet og oppgaver etter loven i 1994. Vi har i liten grad erfart problemer knyttet til hogst og svært sjelden brudd på forskriften om bærekraftig skogbruk. Den største utfordringen i Ås i forhold til skogbrukspolitikken og –lovgivningen er knyttet til kravet om etablering av ny skog etter hogst (foryngelsesplikten). Her ville meldeplikt kunne vært et verktøy, men dagens system med systematisk foryngelseskontroll er etter landbrukskontorets mening tilstrekkelig.

Dagens skogbrukspolitikk er basert på at skogeierne og næringsutøvere følger en sertifiseringsstandard som tar miljøhensyn utover det som framgår av skogbruksloven og forskrift om bærekraftig skogbruk.

I noen tilfeller får lovlig skogbehandling, særlig hogst i sentrumsnære områder, negativ oppmerksomhet fra en del fritidsbrukere. Meldeplikt for hogst kan ikke brukes til å pålegge hensyn til friluftsliv utover det vanlige i slike tilfeller. Follo landbrukskontor, Det Norske Skogselskap og Follo skogeierlag har for tiden gående et prosjekt, kalt «Skogbruk og publikum i Follo», som tar for seg disse problemstillingene.

Med meldeplikt etter skogbrukslovens § 11 kan skogeier iverksette det meldte tiltaket etter 3 uker om kommunen ikke har svart. Kommunen kan ikke nekte lovlige hogster eller pålegge tiltak utover det som framgår av lov.

Et moment som eventuelt må vurderes videre er hvorvidt kommunen ved meldeplikt tar på seg medansvar for at meldt og ikke besvart hogst ikke bryter noen lover, forskrifter eller retningslinjer, og om det kan medføre mindre årvåkenhet og faktisk ansvar fra skogeiers side.

«*Natur- og friluftsområder med vesentlig verdi*» er i forslaget ikke definert. Landbrukskontoret legger i sin vurdering her til grunn at det vil gjelde relativt store arealer og mange eiendommer. Meldeplikt som foreslått må i tilfelle innføres som en forskrift etter forvaltningsloven. Er det derimot helt spesielle avgrensede områder eller enkelte grunneiere meldeplikt innføres for, kan dette gjøres ved enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Avgjørelsen om å innføre meldeplikt for skogeiere kan ikke vedtas som en del av planarbeid, men skal i tilfelle forberedes og vedtas etter forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

Innføring av meldeplikt etter §11 brukes svært sjeldent. I lovdata finner vi bare en slik ([forskrift om meldeplikt ved hogst av yngre barskog i to kommuner i Trøndelag](#)). Signaleffekten ved å innføre meldeplikt for mindre eller større arealer i Ås kommune må vurderes nøye. Når formuleringen i skogbrukslova er «*når det er nødvendig for å holde kontroll med at loven følges*» er det naturlig å se for seg at skogeiere som får dette innført på sine eiendommer vil kunne oppfatte det slik at kommunen mener de ikke følger loven.

Innføring av meldeplikt vil gi et større behov for oppfølging av lovlige hogster. Det vil kreves skogfaglige ressurser til å følge opp meldingene som kommer inn på en hensiktsmessig og forsvarlig måte. Det vil også føre til økt byråkrati for de grunneierne som berøres av forskriften eller vedtaket.

Det er i det moderne skogbruket mange lover, regler og retningslinjer å forholde seg til som skogeier. Blant annet er det utviklet miljøopplegg og strenge sertifiseringskrav for å få solgt tømmer. Meldeplikt er ment som virkemiddel for kontrollere om lovverket følges, men krever ressurser både hos grunneier og kommune.

Konklusjon:

Rådmannen anbefaler ikke å innføre meldeplikt for hogst i Ås kommune. Det er lite problemer knyttet til oppfølging av skogbruksloven i Ås kommune i dag, og ressursene som kreves for å forvalte meldeplikt kan bli betydelige. Rådmannen kan ikke se at innføring av meldeplikt er nødvendig for å holde kontroll med at lov om skogbruk blir fulgt i Ås kommune.

KSB 19/6/2019.